

Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun

Van **NU** naar **LATER**

NR. 33
februari 2022

Vooruitblik
**De uitdagingen
van 2022**

**Met je pensioen bijdragen
aan een betere wereld**

**Gedeeltelijke
toeslagverlening**

Afslaan

Het nieuwe jaar is net begonnen als ik deze column schrijf. Als ik het vergelijk met autorijden, dan kun je zeggen dat er een nog onbekende weg, met vele afslagen voor ons ligt. Als pensioenfondsen stellen we onze navigatie in op een bestemming op de lange termijn. We nemen de tijd om op deze bestemming te komen, kiezen soms voor een alternatieve route en geven gas waar nodig om tijdig aan te komen.

Om met het vertrekpunt te beginnen: 2021 bracht positieve ontwikkelingen voor het fonds. Zo startten we met een geheel nieuwe missie en visie. We kregen een nieuwe adviserend actuaaris en fiduciair manager, we verwelkomden Henk Radder als nieuwe onafhankelijke externe bestuurder en we richtten een eigen Raad van Toezicht in. We herstelden goed van de economische gevolgen van de Covid-19 uitbraak. We startten op 1 januari 2022 vanuit een veilig huis.

Onze navigatie is al ingesteld. Zo moeten we uiteindelijk aankomen bij een nieuwe pensioenregeling, waarvoor de Wet Toekomst Pensioenen in de maak is. Die moet ervoor zorgen dat we in Nederland met zijn allen vóór 2027 overgaan naar een nieuw pensioenstelsel. Daarnaast staat maatschappelijk verantwoord beleggen op de routekaart, ook iets wat op de lange termijn veel kan opleveren. Onlangs kreeg ons beleid een update zodat we onder meer beter kunnen meten hoe we op dit vlak presteren. De kers op de taart is wel onze klimaatdoelstelling.

Maar iedereen die regelmatig navigeert in de auto, weet dat je de aanwijzingen van Google Maps of de Tomtom ook niet té vroeg moet opvolgen. Doe je dat wel, dan zou je wel eens in een sloot of in de vangrail kunnen belanden. Afslaan naar een nieuwe pensioenregeling doen we dan ook pas als we ons goed voorbereid hebben. Ook kunnen we de pensioenen alleen volledig verhogen als de onze financiële situatie dit toelaat. Het goede nieuws is dat de financiële situatie per oktober 2021 wel zodanig was, dat we de pensioenen gedeeltelijk konden verhogen per 1 januari 2022.

Uiteindelijk is het belangrijk om de balans te bewaren tussen de situatie nu en onze doelen op de lange termijn. Om op een goede en veilige manier op onze bestemming te komen, moeten we op het juiste moment de juiste afslag kiezen. Ik wens je een goed en gezond 2022, met veilige afslagen op weg naar een inspirerende bestemming.

Stefan Bierhoff

Senior Beleidsadviseur

In dit nummer

Colum Stefan Bierhoff	2
Vooruitblik. De uitdagingen van 2022	3
Pensioenschijf-van-vijf	6
Bijdragen aan een betere wereld	7
Gedeeltelijke toeslagverlening	10
Zelf zorgen voor meer pensioen	11
Vereniging van Gepensioneerden	13
Kort nieuws	15
Nieuw gezicht bij Appel Pensioenuitvoering	16

Colofon

Van NU naar LATER is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de uitgave van het bulletin, maar draagt geen verantwoordelijkheid voor de in het bulletin gedane uitspraken van geïnterviewde personen van andere organisaties. Het bulletin wordt verspreid onder actieve deelnemers en gepensioneerden van het pensioenfonds Cosun in een oplage van ca. 2700 exemplaren.

Redactie: Communicatie Montae & Partners, Rijswijk

Coverfoto: Joyce de Vries

Foto pagina 11: Michel Heerkens

Overige fotografie: privébeelden en stockfoto's
Vormgeving en druk: SMG Groep

Voor reacties over het bulletin:

Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun

Postbus 3411, 4800 MG Breda

T: 076 530 34 10

E: Pensioenbureau@cosun.com

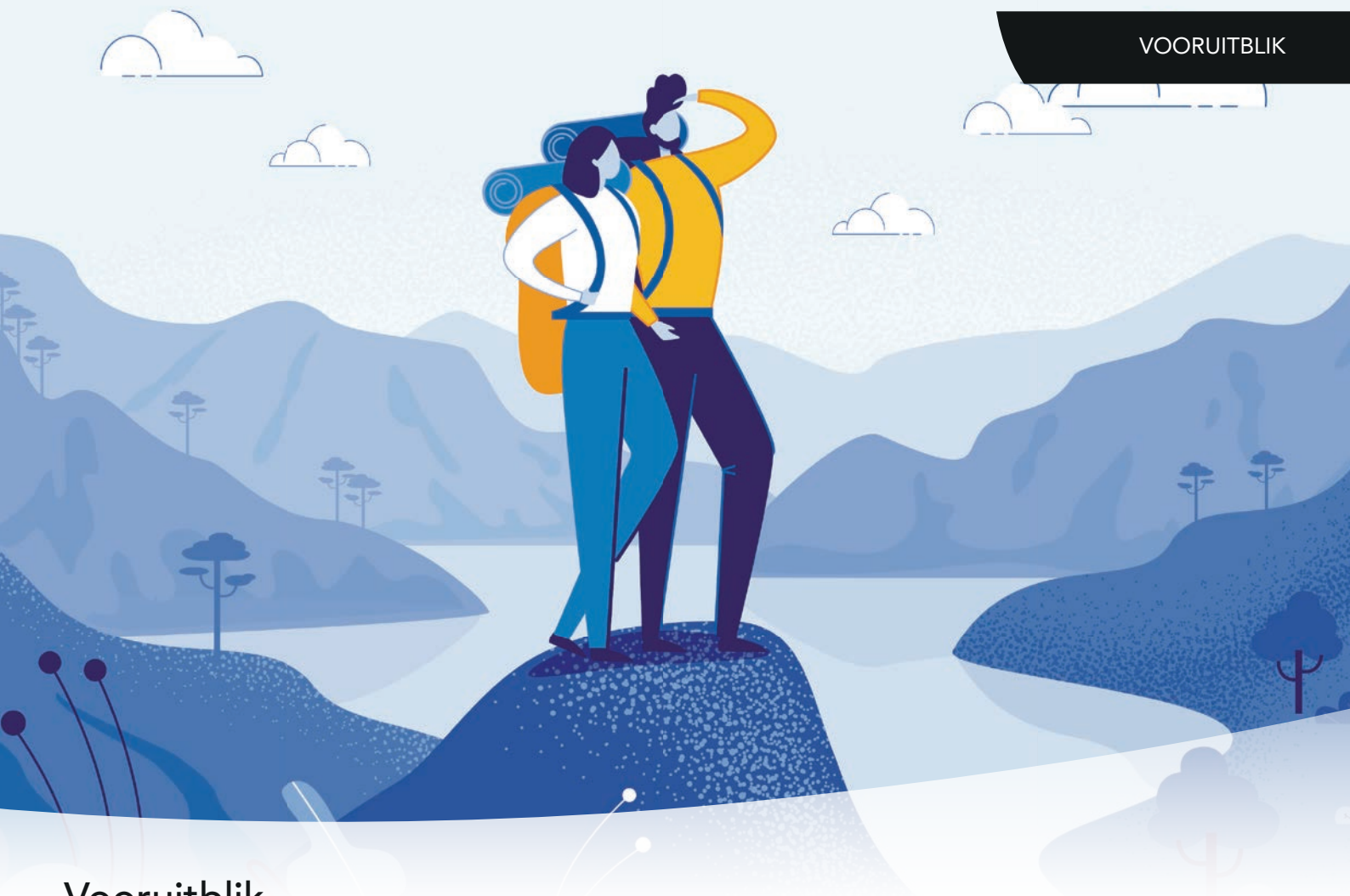
Voor vragen over uw pensioen:

Appel Pensioenuitvoering B.V.

Postbus 30396, 1303 AJ Almere

T: 085 – 2104133

E: pfcosun@appelpensioen.nl

Vooruitblik

De uitdagingen van 2022

Samen met Wilfert van Veldhoven, voorzitter van Pensioenfonds Cosun, blikken we in deze nieuwe editie van het Pensioenbulletin vooruit naar 2022. Een jaar waarin er vanzelfsprekend een belangrijke rol is weggelegd voor het nieuwe pensioenstelsel. Maar waar ook onderwerpen als cybersecurity en digitalisering een eigen plek krijgen op de bestuurlijke agenda. In ieder geval is het nieuwe jaar goed begonnen; ons fonds kan de pensioenen van alle deelnemers gedeeltelijk verhogen.

Anders dan vorig jaar is er dit jaar weer voldoende financiële ruimte om de pensioenen gedeeltelijk te verhogen. We zijn als fonds immers weer uit herstel*. De pensioenaanspraken van de actieve deelnemers worden per 1 januari 2022 verhoogd met 2,11%. De pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers krijgen per die datum een toeslag van 1,73%. Wilfert is blij dat dit weer kan, maar voegt daaraan toe: "Liever hadden we meer gedaan als daar voldoende financiële ruimte voor was geweest. Zeker als je kijkt naar de inflatie die toch wat oploopt en waarvan het onduidelijk is of die weer wegebt of blijvend is."

Voortborduren op de stappen uit 2021

In 2022 kan het fondsbestuur voortborduren op een aantal belangrijke stappen die in 2021 werden gezet. Wilfert licht dit toe. "Denk aan de overgang van AXA naar Kempen voor ons fiduciair management, de overgang naar een nieuwe actuaaris en de stap naar een formele Raad van Toezicht per 1 november. Dus aan de governance en bestuurlijke kant zijn mooie resultaten geboekt vorig jaar. Ook vind ik het mooi om te zien dat we met Henk Radder een heel ervaren nieuwe bestuurder binnen hebben gehaald. Hij is een aanwinst voor het bestuur door zijn brede ervaring

aan de beleggingsadvieskant. En daarmee zijn we bestuurlijk dus goed op sterkte en konden we op beleggingsgebied echt voortgang maken. Dus de basis is goed op orde. En dat is belangrijk, ook met het oog op de toekomst.”

Nieuwe pensioenstelsel als hoofdthema

Wat is het hoofdthema voor 2022? Daar hoeft de voorzitter niet lang over na te denken. “De Wet Toekomst Pensioenen en dus het nieuwe pensioenstelsel heeft heel Nederland en de pensioenwereld in zijn greep.

“2022 is een belangrijk jaar voor het maken van keuzes”

Uitmo 2026 moeten we een nieuwe pensioenregeling hebben waarin alles goed voor onze deelnemers is geregeld. Dat lijkt nog ver weg, maar op politiek vlak en in de uitwerking en het maken van keuzes moet nog veel gebeuren. En daar is 2022 een belangrijk jaar in.” Het pensioenfonds wil dus echt aan de slag met dit onderwerp. “Eind vorig jaar traptten we af met een kennissessie voor bestuurders en sociale partners over de laatste stand van zaken rondom het pensioenakkoord”, aldus Wilfert.

Wat is inmiddels de status? “De nieuwe pensioenwet lijkt nu in te gaan per 1 januari 2023 (dit was eerder nog gepland voor dit jaar – redactie). Direct daarna krijg je een periode waarin de nieuwe regelingen moeten worden vormgegeven en de pensioenuitvoerders vervolgens hun administratieve systemen hierop moeten aanpassen. Het lastige daarbij is dat iedere pensioenregeling op onderdelen net weer even anders is. Bovendien krijgt iedere deelnemer straks inzicht in zijn of haar aandeel in het totale pensioenvermogen, dit moet dus steeds meer op individueel niveau geadmistreerd worden. Dit betekent dat fondsen niet tot eind 2026 kunnen wachten met overstappen naar een nieuw pensioensysteem, dit moet gefaseerd gebeuren. Appel Pensioenuitvoering werkt bijvoorbeeld voor meerdere fondsen en dat vraagt dus om een zorgvuldige planning. En dan hebben we het alleen nog maar over de manier van vastleggen in de systemen,

de achterkant van het pensioenverhaal. We moeten in 2022 dus vol aan de slag met een verkenningsfase waarin je op een aantal thema’s alvast richting gaat bepalen. De eerste stap is daarom dat we dit voorjaar een regiegroep willen vormen met een aantal vertegenwoordigers vanuit het bestuur en de sociale partners.

Regiegroep pensioenakkoord

Waar gaat die regiegroep zich mee bezighouden? Wilfert somt een aantal zaken op: “De regiegroep moet nadenken over de regeling (hoe ziet die eruit), maar ook over het type pensioencontract - waarbij je de keuze hebt tussen twee verschillende soorten regelingen. Maar ook moeten ze nadenken over het ‘invaren’, de methode waarop je bestaande aanspraken wilt overzetten naar de nieuwe regeling. Wil je dat, of niet? En dan is er nog het compensatievraagstuk. Dit komt er kort gezegd op neer dat je moet kijken of je door de komst van een nieuwe premiesystematiek in het nieuwe stelsel niet een groep deelnemers benadeelt, die je hiervoor dan weer op de een of andere manier moet compenseren. Je moet bij ieder van deze vraagstukken bedenken wat je wilt en iedere keuze die je maakt zorgvuldig onderbouwen. En je moet ieder scenario natuurlijk ook doorrekenen. Die regiegroep gaat dus

het nodige voorwerk doen, zodat het fondsbestuur en sociale partners op basis hiervan besluiten kunnen nemen en na ingang van de wet in 2023 straks tijdig de nodige stappen kunnen zetten.”

Moet ieder fonds zelf het wiel uitvinden als het om het nieuwe pensioenstelsel gaat? “Deels wel.”, aldus Wilfert. “Je kunt geen blauwdruk uit de kast trekken, omdat ieder fonds een andere leeftijdsverdeling

“Het pensioenakkoord is een van de grootste veranderingen in de pensioenwereld van de afgelopen decennia”

heeft en een specifieke regeling. Ieder fonds maakt dus zijn eigen keuzes. Het uitgangspunt van het Pensioenakkoord is natuurlijk wel dat we een solide pensioenstelsel houden. Ook blijft de premieheffing en zal een groot deel van het toekomstig pensioeninkomen nog steeds komen uit de beleggingsrendementen. Wel moeten we anders dan voorheen gaan nadenken over de mate van solidariteit. Dit is een van de grootste veranderingen in de (Nederlandse) pensioenwereld van de afgelopen decennia.”

Goede communicatie nóg belangrijker

“In het nieuwe stelsel gaan de pensioenen meer meebewegen met de gerealiseerde rendementen. Deelnemers zien dit straks ook terug op hun pensioenoverzicht, waar ze kunnen terugzien wat hun aandeel in het totale pensioenvermogen is.

Wat voor ons heel belangrijk is om te weten en om de scenario’s goed te kunnen doorrekenen is: welke beleggingsrisico’s willen of kunnen onze deelnemers nemen? In het nieuwe stelsel krijgen de deelnemers immers meer zeggenschap over de manier waarop het pensioengeld wordt belegd. Daarom gaan we uiterlijk begin 2023 bij onze deelnemers uitvragen welke risico’s zij willen nemen als het om hun pensioen gaat (risicopreferentieonderzoek - redactie).” Volgens Wilfert wordt goede communicatie met de deelnemers over hun pensioen de komende jaren alleen maar belangrijker. “Je kunt er als deelnemer op rekenen dat we via het

Pensioenbulletin en de website, maar later in het traject ook via persoonlijke communicatie en/of informatiesessies, je op de hoogte houden van belangrijke keuzes en ontwikkelingen.”

***Uit herstel**

De beleidsdekkingsgraad van ons fonds heeft zich in 2021 zo goed ontwikkeld dat deze eind september alweer boven het door De Nederlandsche Bank (DNB) vereiste minimum uitkwam. Dat betekent dat ons fonds in 2022 geen herstelplan meer nodig heeft; een plan waarin je moet laten zien hoe je als fonds weer financieel gezond wilt worden. We zijn dus officieel ‘uit herstel’.

En verder?

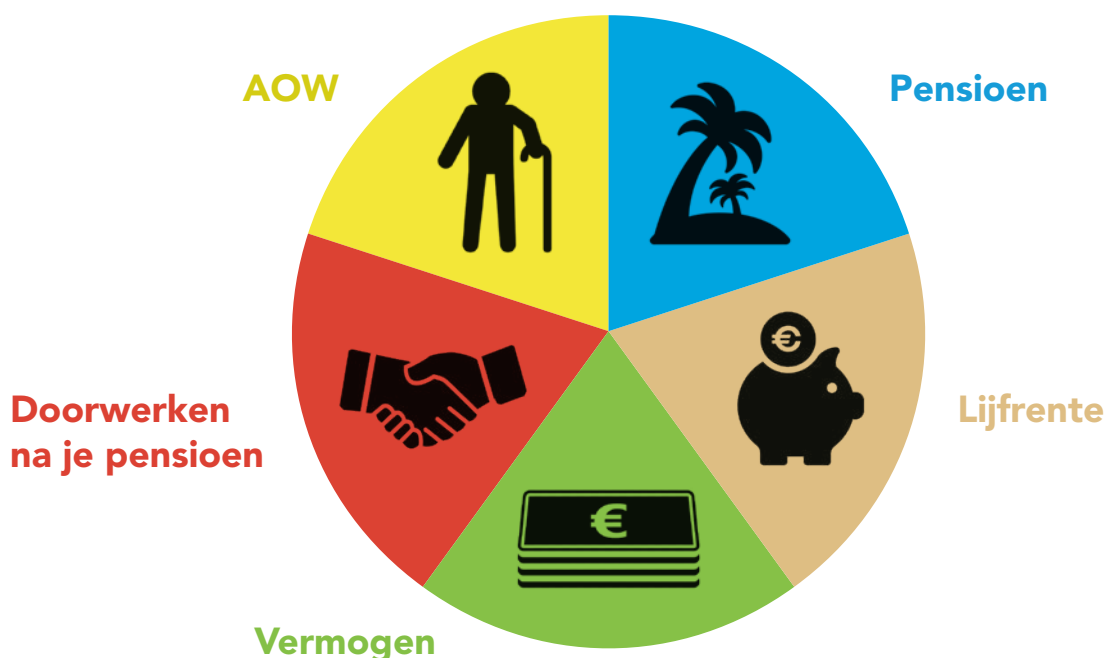
Welke andere thema’s spelen er ook nog in 2022? “De implementatie van maatschappelijk verantwoord beleggen gaat ook dit jaar onverminderd door (zie artikel op pagina 7). Daarnaast gaan we verder aan de slag met digitalisering. Uit het deelnemersonderzoek van 2019 bleek dat steeds meer deelnemers behoefte hebben aan meer digitalisering, zoals een eigen pensioenportal.

“Een ander belangrijk thema is cybersecurity”

De vraag is wat zo’n portal zou moeten bieden, maar ook wat er al is op dit vlak. Ook gaan we kijken naar mogelijke andere vormen van digitale communicatie, zoals bijvoorbeeld een e-nieuwsbrief. Een ander belangrijk thema is cybersecurity. Niet alleen bedrijven kunnen te maken krijgen met hackers, dat geldt ook voor pensioenfondsen. We willen onze IT nog beter op orde brengen en onszelf blijven doorontwikkelen op dit vlak. Dat vraagt om een goed IT-beleid. Verder is en blijft het zaak om ons fonds gewoon goed en degelijk te besturen en de regeling zo goed mogelijk uit te voeren”, besluit Wilfert.

Pensioenschijf-van-vijf

De schijf-van-vijf is de meesten van ons wel bekend: hiermee zie je of je voldoende gevarieerde voeding eet om gezond en fit te blijven. Maar wist je dat er ook een Pensioenschijf-van-vijf bestaat? Het Nibud stelde deze gratis online tool samen. Met de Pensioenschijf-van-vijf weet je binnen een kwartier of je straks, nadat je met pensioen bent gegaan, voldoende inkomen hebt om je uitgaven te betalen. Het is de moeite waard om dit voor jezelf eens te bekijken!

Met de Pensioenschijf-van-vijf zet je je verwachte pensioeninkomen op een rij, zoals de AOW, je pensioen bij Pensioenfonds Cosun, eventuele andere pensioenen en lijfrentes, spaartegoed en ander vermogen. Daarnaast maak je een concrete inschatting van je maandelijkse uitgaven na je pensionering. Het gaat dan om je huur of hypotheek, gas, water en licht, je boodschappen en andere uitgaven. Heb je alles ingevuld, dan krijg je een overzicht van je verwachte inkomen en uitgaven. Je ziet meteen of je je verwachte uitgaven kunt betalen. Is dat niet het geval, dan kun je er nu nog iets aan doen!

Wat heb je nodig?

- Via www.mijnpensioenoverzicht.nl zie je al het pensioen op een rij dat je via je (vorige) werkgever(s) hebt en eventueel het pensioen van je partner.
- Pak je Uniform Pensioenoverzicht (UPO) erbij dat je elk jaar van ons krijgt.
- Zorg dat je andere financiële gegevens bij de hand hebt, zoals over je (eventuele) hypotheek, lijfrente, beleggingen of spaarrekening.

Naar de Pensioenschijf-van-vijf!
Scan de QR-code ►

Met je pensioen bijdragen aan een betere wereld

De maatschappelijke aandacht voor een gezond klimaat, het milieu en sociaal verantwoord ondernemen neemt toe. Ook Pensioenfonds Cosun heeft een beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen. Maar wat houdt dit in en wat betekent het voor je pensioenopbouw? Henk Radder, onafhankelijk bestuurder en voorzitter van de Beleggingsadviescommissie, praat ons bij.

Henk: "Bij maatschappelijk verantwoord beleggen houd je naast financieel-economische aspecten ook rekening met factoren die van invloed zijn op mens en milieu. Voor ons als pensioenfonds is maatschappelijk verantwoord beleggen geen doel op zich, maar juist een manier om onze doelstellingen te bereiken: voldoende rendement behalen om alle pensioenen uit te keren en waar mogelijk te verhogen. Door expliciet rekening te houden met mens en milieu kun je risico's vermijden en kansen benutten die je anders misschien niet gezien had, maar die wel ten goede komen aan het rendement. Neem nou

bijvoorbeeld een energiebedrijf dat het nu in financieel opzicht goed doet. Maar als je nu al ziet dat het bedrijf onvoldoende doet om de overgang te maken naar duurzame energiebronnen, dan is het goed mogelijk dat het in de toekomst ook financieel achter gaat lopen in vergelijking met de rest van de sector. En dat gaat uiteindelijk ten koste van het rendement."

Beleid

Het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid van Pensioenfonds Cosun richt zich op de drie onderwerpen: gezondheid en welzijn, betaalbare en duurzame

energie en verantwoorde productie en consumptie (zie kader hiernaast). Henk: "Die onderwerpen kwamen naar voren uit het deelnemersonderzoek van 2019 en passen ook bij waar de onderneming mee bezig is. Het beleid van het pensioenfonds is op dit moment in ontwikkeling en dat zal de komende jaren zo blijven; de wereld staat niet stil op dit gebied." De visie van het fonds is dat maatschappelijk verantwoord beleggen bijdraagt aan onze lange termijndoelstelling.

"Maatschappelijk verantwoord beleggen is verweven in ons totale beleggingsbeleid, het is geen aparte belegging"

Henk: "Bij alle beleggingsbeslissingen houden we rekening met de volgende vier factoren: rendement, risico, kosten en maatschappelijke aspecten. Het is dus geen aparte pot waarmee we maatschappelijk verantwoord beleggen, het is verweven in ons totale

Ons beleid focust op:

1. Goede gezondheid en welzijn

Zoals investeringen in oplossingen of technologieën om de gezondheidszorg of ouderenzorg goedkoper of beter te maken.

2. Betaalbare en duurzame energie

Zoals investeringen in de productie, opslag of transport van duurzame energie.

3. Verantwoorde productie en consumptie

Zoals investeringen in bedrijven die vernieuwen op het gebied van verpakkingen of op het gebied van herwinnen en hergebruik van grondstoffen.

beleggingsbeleid. Uitgangspunt daarbij is dat onze aandacht voor mens en milieu niet leidt tot een lager rendement of een hoger risico op de langere termijn."

Hoe weet je of je belegging écht maatschappelijk verantwoord is? Henk: "Onze fiduciair manager stuurt fondsmanagers aan die de uiteindelijke beleggingen

"Enerzijds een goed pensioen, anderzijds een betere wereld"

voor ons doen. Zij rapporteren over hoe goed de bedrijven waarin we beleggen het doen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bij de selectie van fondsmanagers kijken we ook hoe serieus ze dit nemen en hoe ze dit in hun eigen investeringsproces meewegen, het is voor ons een belangrijk criterium om al dan niet met een fondsbeheerder in zee te gaan."

CO₂-voetafdruk

Onlangs is het beleid geactualiseerd en zijn de doelstellingen scherper en concreter geformuleerd. De

Beleidskeuzes

1. Uitsluiten van beleggingen

Niet langer beleggen in bedrijven die ingaan tegen het beleid. Zo vervingen we onlangs een investering in een fonds met obligaties van Philip Morris, de tabaksfabrikant. We investeren nu in een vergelijkbaar fonds, maar zonder obligaties in de tabaksindustrie. Deze belegging paste niet bij het thema gezondheid.

2. Dialoog aangaan

Het gesprek aangaan met bedrijven om hen te bewegen duurzamere keuzes te maken in hun bedrijfsvoering. Zo hebben we grote energiebedrijven als BP, Shell en Total in onze portefeuille, die door onze fondsmanagers actief worden aangesproken op klimaatdoelstellingen.

3. Best in class

Met deze strategie kies je voor bedrijven die binnen hun sector goed presteren op duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Microsoft is een goed voorbeeld. Dit bedrijf koerst af op het behalen van de klimaatdoelstellingen en scoort ook nog eens goed op aspecten zoals privacy en corporate governance.

bedoeling is om de voortgang van het beleid makkelijker te kunnen meten en zichtbaar te maken. "De komende drie jaar evalueren we de hele beleggingsportefeuille in het licht van de vierhoek van rendement, risico, kosten en maatschappelijke aspecten. We willen het 'best in class'-beleid (zie kader hierboven) verder integreren.", aldus Henk. Dit gaat helpen om de nieuwe doelstelling op het gebied van klimaat te behalen. Henk: "Daar zijn we wel trots op. Het is een concrete doelstelling om ten aanzien van onze totale portefeuille een 30% lagere CO₂-voetafdruk te hebben dan de markt en deze vervolgens met 7% jaar-op-jaar

verder naar beneden te brengen. Dus als je van alle bedrijven waar we in beleggen, optelt wat ze aan CO₂ uitstoten, dan willen we een lagere voetafdruk hebben en dit in de toekomst nog verder terugbrengen. Het is

"Onze nieuwe klimaatdoelstelling is concreet en ambitieus"

concreet en behoorlijk ambitieus, maar het is in lijn met de doelen en de eisen van de Europese Unie (EU) en we gebruiken de Climate Transition Benchmark (CTB) om te kijken hoe goed we het doen.

Geen hype

Maatschappelijk verantwoord beleggen is beslist geen hype volgens Henk, hij verwacht dat er alleen maar meer aandacht voor zal komen. Het is nog niet altijd makkelijk om goede en betrouwbare gegevens te krijgen over de duurzaamheid van bedrijven. Maar ook daar ziet hij een positieve ontwikkeling. "Gelukkig komen er steeds meer instellingen die duurzaamheidsprestaties in kaart brengen. Ik denk dus dat dit met de tijd beter wordt.", volgens Henk. Hij besluit: "Er zullen steeds meer producten op de markt komen die helpen om het beleid in te richten op een wijze die past bij wat onze deelnemers belangrijk vinden. Uiteindelijk hoop ik dat we met Pensioenfonds Cosun niet alleen in een goed pensioen voorzien, maar dat we met de beleggingen die we moeten doen, óók bijdragen aan een betere wereld."

Meer weten over maatschappelijk verantwoord beleggen?

Scan de QR-code ►

pensioenfondscosun.nl

Gedeeltelijke toeslagverlening in 2022

Er is dit jaar weer voldoende financiële ruimte om de pensioenen gedeeltelijk te verhogen. De pensioenaanspraken van de actieve deelnemers worden per 1 januari 2022 verhoogd met 2,11%. De aanspraken van de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers stijgen met 1,73%.

Wilfert van Veldhoven, voorzitter van het pensioenfonds, licht kort toe waarom er dit jaar weer ruimte is om een toeslag te verlenen: "Als ik kijk naar hoe het fonds ervoor staat ten opzichte van een jaar geleden, dan hebben we na 2020 de wind weer meegekregen. In maart 2020 werden we hard getroffen door Covid en kregen we een behoorlijke financiële tik. In 2021 heeft de dekkingsgraad zich gelukkig weer goed ontwikkeld en hierdoor kunnen we nu dus wel gedeeltelijk een toeslag verlenen. Dat is goed nieuws voor alle deelnemers."

Samenhang dekkingsgraad en hoogte toeslag

De dekkingsgraad is de verhouding tussen de bezittingen (de beleggingen) van het fonds en de verplichtingen (de pensioenen die het fonds nu en in de toekomst moet betalen). De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van deze dekkingsgraad over de laatste twaalf maanden. Die beleidsdekkingsgraad is de graadmeter voor de toeslagverlening. Is de beleidsdekkingsgraad lager dan 110%, dan is er wettelijk geen ruimte om een toeslag te verlenen. Bij een niveau tussen 110% en 125% is er ruimte voor gedeeltelijke toeslagverlening. Boven 125% kan de volledige toeslag worden toegekend en is er wellicht nog ruimte voor het inhalen van in voorgaande jaren gemiste toeslagen. De basis voor vaststelling van de toeslagverlening per 1 januari 2022 is de beleidsdekkingsgraad op 31 oktober 2021. Toen was de beleidsdekkingsgraad 117,6%.

Kosten toeslagverlening

De totale kosten voor het pensioenfonds om de toeslagverlening per 1 januari 2022 te financieren, bedragen circa €17,5 miljoen. Hiervan wordt circa €4,5 miljoen betaald door de werkgever en circa €13 miljoen komt uit de vrije reserves. De (actuele) dekkingsgraad daalt hierdoor met 1,8%-punt.

Toeslag voor actieve deelnemers

De toeslag voor de actieve deelnemers is gebaseerd op de loonontwikkeling bij Cosun in het afgelopen jaar. In 2021 bedroeg de totale loonstijging 3,0%. De (gedeeltelijke) toeslag voor actieve deelnemers bedraagt per 1 januari 2022 exact 2,11%. Hiervan wordt 1,20% betaald vanuit de (extra) premie die de werkgever als gevolg van de garantieregeling betaalt. De overige 0,91% wordt gefinancierd uit de vrije reserves van het fonds.

Wetsvoorstel voor volledige toeslagverlening

Eind 2021 kondigde staatssecretaris Wiersma aan dat bij het wetsvoorstel Wet Toekomst Pensioenen een amendement wordt toegevoegd. Dit amendement moet het pensioenfonds mogelijk maken om – onder bepaalde voorwaarden – met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 een volledige toeslag te verlenen vanaf een beleidsdekkingsgraad van 105%. Het bestuur is van mening dat dit eventueel pas kan worden overwogen als er sprake is van definitieve wetgeving.

Toeslag voor niet-actieve deelnemers

De toeslag voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers is gebaseerd op de prijsindex (CPI, alle huishoudens in de periode oktober 2020 tot oktober 2021). Deze was 3,42%. Op basis hiervan is een toeslag toegekend van 1,73%. Deze toeslag is al verwerkt in de pensioenuitkering over januari 2022. De toeslag voor niet-actieve deelnemers wordt volledig gefinancierd uit de vrije reserves van het fonds.

Toekenningspercentage

Om te bepalen welk deel van de loon- of prijsindex vanuit de vrije reserves van het fonds wordt betaald, wordt gerekend met het zogenaamde 'toekenningspercentage'. Deze is voor dit jaar op 50,66% vastgesteld.

Zelf zorgen voor meer pensioen? Zo doe je dat

Het pensioen dat je via Cosun opbouwt, krijg je vanaf je pensioendatum. In een ideale situatie is dit, samen met de AOW-uitkering die je vanaf je 67ste krijgt, genoeg om van te leven. Maar misschien heb je in het verleden een tijd lang geen of niet genoeg pensioen opgebouwd. Dan kan het slim zijn om zélf je pensioen aan te vullen. In dit artikel lees je hoe je dat kunt doen. En Job Jan Simmelink (33), Manager Business Analysis en Development bij Cosun Beet Company, vertelt ons hoe hij het heeft geregeld.

In een aantal situaties is het slim om te checken of je misschien zelf je pensioen moet aanvullen. Bijvoorbeeld als je een periode als zzp'er hebt gewerkt, als je voor een werkgever hebt gewerkt die geen of een beperkte pensioenregeling aanbood of als je een periode niet of weinig hebt gewerkt. Maar ook als je getrouwd bent geweest en daarna bent gescheiden. Daarnaast kan het ook zijn dat je bijvoorbeeld een tijd in het buitenland bent geweest en hierdoor minder AOW hebt opgebouwd. Ga dan voor jezelf na of je na je pensioendatum wel genoeg inkomen hebt om van te leven. Ook als deze situaties niet op jou van toepassing zijn, is het nog steeds een goed idee om een keer te kijken of je inkomen na je pensioen past bij je verwachte uitgaven. De Pensioenschijf-van-vijf kan je daarbij helpen, zie pagina 6.

De opties op een rij

In onze pensioenregeling kun je geen vrijwillige extra storting doen voor je pensioen. Je kunt wel zélf extra geld opzijzetten om je pensioen later mee aan te vullen. We zetten de belangrijkste opties voor je op een rij.

Sparen via een pensioenproduct

Je kunt extra sparen door middel van een lijfrenteverzekering, via banksparen of via een beleggingsrekening die speciaal voor pensioen is bedoeld. Je kunt hiervoor een bedrag ineens storten, of maandelijks of jaarlijks een betaling doen. Over je inleg hoeft je nu geen belasting te betalen. Dit doe je pas als je het inkomen ontvangt dat je hiermee hebt opgebouwd, dus als je met pensioen bent. Hier zitten wel voorwaarden en grenzen aan. Je leest hier meer over op de website van de belastingdienst.

Welke lijfrentes kan ik afsluiten met belastingvoordeel?

Scan de QR-code ►

belastingdienst.nl

Zelf sparen of beleggen

Je kunt zelf, los van een pensioenproduct, ook sparen en/of beleggen voor een extra aanvulling op je pensioen. Let wel op, het kan zijn dat je over dit opgebouwde vermogen extra belasting moet betalen.

Hypotheek aflossen

Heb je een koophuis, dan kun je beginnen met het aflossen van je hypotheek. Zo zorg je er nu alvast voor dat je minder vaste lasten hebt als je later met pensioen gaat. Je houdt dan meer geld over om leuke dingen te doen.

Werken tijdens je pensioen

Je kunt ervoor kiezen om een aantal uren in de week door te werken nadat je met pensioen bent gegaan. Dit heeft geen invloed op je AOW-uitkering of pensioen-uitkering van Pensioenfonds Cosun.

Meer tips?

Hoe je het beste extra pensioen opbouwt, is voor iedereen anders. Het is afhankelijk van bijvoorbeeld je

Ontdek hoe je zelf extra pensioen kunt opbouwen
Scan de QR-code ►

nibud.nl

Bekijk de 7 manieren om je pensioen aan te vullen
Scan de QR-code ►

Wijzeringeldzaken.nl

pensioenregeling, je financiële situatie en je persoonlijke wensen. Laat je daarom goed voorlichten door een financieel adviseur. Bij het Nibud of Wijzer in geldzaken vind je nog meer tips om zelf voor extra pensioen te zorgen.

Zo regelde Job Jan het

Naast zijn baan bij Cosun Beet Company is Job Jan Simmelink samen met zijn ouders onder andere enthousiast bieten- en cichoreiteler in het Zeeuwse land. Volgens hem kun je niet vroeg genoeg beginnen met nadenken over je pensioen: "Als boer beheer je enige tijd een stukje van de wereld om deze aan de volgende generatie(s) over te dragen. Je wilt er goed voor zorgen en je bent dus altijd bezig met de lange termijn. Zo zie ik mijn pensioen ook. Het is belangrijk om daar vroeg mee te beginnen. Eerst weten wat je wilt, en dan uitzoeken hoe je daar komt, zodat je regie kan nemen over je eigen toekomst."

Boerenbedrijf

De gedeelde verantwoordelijkheid voor het boerenbedrijf beïnvloedt de keuzes die hij maakt voor zijn pensioen. "Straks krijg ik AOW en pensioen via Cosun. Ook hebben we al nagedacht over pensioenopbouw binnen het boerenbedrijf. De grond is waardevast en daarnaast heb ik een beleggingspolis die op een bepaalde leeftijd vrijvalt. Dit past het beste bij mijn situatie en de plannen die we hebben met het bedrijf."

Advies

Voordat hij deze besluiten nam, zocht hij op verschillende plekken advies: "Ik heb mijn opleidingsachtergrond mee, ik kan daardoor informatie duiden. Ook heb ik een netwerk van vrienden die me actief op het gebied van pensioenregelingen kunnen adviseren. Wel hebben we overlegd met een accountant. Veel zochten we zelf uit maar uiteindelijk is het goed om je te laten adviseren. Maar je moet je er wel zelf

in verdiepen, het gaat immers om je eigen financiële toekomst. Je uiteindelijke pensioen mag nooit een 'Big Bang'-verrassing zijn."

Mooi startpunt

Op de vraag welke zaken hij nu nog aan zijn pensioenplanning zou willen veranderen antwoordt hij: "In de huidige situatie ben ik heel tevreden met de spreiding en de mogelijkheden. Ik zal het hoogstens versterken, pensioen maximeren is voor mij geen doel op zich. Het doel is om straks voldoende te hebben om van te leven en de rest met de boerderij over te dragen aan onze dochter, de volgende generatie." Voor zijn collega's heeft hij de volgende tip: "Begin bij jezelf, kijk wat je wilt en wat je straks nodig hebt. Dit heeft voor iedereen een andere invulling. Het pensioen van Cosun is een geweldig mooi startpunt, misschien heb je helemaal geen aanvulling nodig. Wil je dat wel, dan moet je zelf actie ondernemen."

Actief en betrokken bij ons fonds

Vereniging van Gepensioneerden

Met maar liefst bijna negenhonderd leden vertegenwoordigt de Vereniging van Gepensioneerden ruim de helft van alle gepensioneerden bij Pensioenfonds Cosun. De vereniging zet zich in voor de belangen van alle pensioengerechtigde leden. Gepensioneerden zijn zowel vertegenwoordigd in het bestuur als in het verantwoordingsorgaan (VO). Ad Backx (71) werkte veertig jaar met plezier voor Cosun Beet Company en zet zich nu als voorzitter in voor de vereniging. Hij legt uit waarom dit van belang is.

De vereniging, in 2010 opgericht, is er voor belangenbehartiging van haar leden én toekomstige leden. Ad licht toe: "Jaarlijks is er een algemene ledenvergadering, die wordt gehouden in Sas van Gent, Dinteloord, Puttershoek en Groningen. Door corona ging de ALV in 2020 niet door, en in 2021 waren

"Jaarlijks bespreken we met het bestuur van het pensioenfonds wat er leeft"

de bijeenkomsten later dan normaal, pas eind augustus, begin september. Het bestuur gaat dus echt naar de leden toe. En dan zie je dat je ook na de vergadering wel iets te bespreken hebt. De leden zijn immers betrokken bij de vereniging én bij hun oude werkgever Cosun." De vereniging is zeer actief bij het fonds. Zo zijn de huidige

zes gepensioneerde leden van het VO voorgedragen vanuit de vereniging. Ad neemt zelf ook als lid deel aan het VO: "Dat is gunstig, de extra informatie die ik meeneem uit deze rol kan ik inbrengen in de vereniging. Het is natuurlijk wel belangrijk om goed onderscheid te maken tussen mijn rol als voorzitter van de vereniging en mijn rol als lid van het VO." De vereniging is ook aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden, een landelijke vereniging die contact heeft met het Kabinet en de Tweede Kamer om de belangen van de gepensioneerden te behartigen.

Positieve samenwerking

Dat de vereniging zich actief opstelt voor het pensioenfonds en haar leden, mag duidelijk zijn. Ad ervaart de samenwerking met het fonds als positief: "We hebben een zorgvuldig en deskundig pensioenfondsbestuur met een uitstekende voorzitter. Het overleg is transparant. We hebben directe lijntjes met de voorzitter van het bestuur van het fonds en de twee medewerkers van

het Bestuursbureau. Jaarlijks komen we met het bestuur van het pensioenfonds bij elkaar om te evalueren wat er leeft bij de vereniging en bij het fonds.”

Iedereen tevreden

Hij geeft een voorbeeld: “In 2019 wilden de sociale partners de berekeningsmethode van de jaarlijkse pensioenpremie aanpassen. Anders zou de premie door de lage rente namelijk wel erg hoog worden voor de werkgever. Deze ingreep zou grote gevolgen kunnen

hebben voor het vermogen van het pensioenfonds en de kans op verhoging van de pensioenenuitkeringen. Wij waren hier kritisch over, omdat we bij andere pensioenfondsen hadden gezien wat er kon gebeuren. De Vereniging kon zich goed vinden in de oplossing die het bestuur samen met sociale partners hebben gevonden en waarbij het VO veelvuldig is geraadpleegd. Het was een zorgvuldig proces met een uitstekend resultaat, iedereen was tevreden.” Ondanks de goede en transparante samenwerking met het bestuur heeft Ad nog wel een aandachtspunt: “Dat is de verhoging van de pensioenenuitkeringen (indexatie). Sinds 2014 tot 2021 hebben we 6,6% ingeleverd ten opzichte van de consumentenprijsindex, en per 2022 wordt dat 8,3%. Dat baart me wel zorgen. De inflatie neemt toe en als je

ouder wordt, stijgen ook je zorgkosten. Die moet je dan wel kunnen betalen. Het liefst zien we dat het bestuur de pensioenen jaarlijks volledig verhoogt.”

Nieuw pensioenstelsel

Doordat de vereniging zich zo actief opstelt, heeft ze veel te bieden aan haar (toekomstige) leden. En met de komst van het nieuwe pensioenstelsel zal de vereniging zo mogelijk nóg actiever worden. De wet moet in 2023 klaar zijn. Tot 2027 hebben sociale partners en pensioenuitvoerders de tijd om over te gaan naar een nieuwe pensioenregeling. Ad: “In het nieuwe pensioenstelsel wordt het vermogen van ons fonds van € 1,1 miljard ingebracht in een nieuwe pensioenregeling (invaren), voor alle groepen deelnemers. Het is belangrijk dat daarbij de belangen van alle deelnemers goed meegewogen worden. Dus is ook hier een belangrijke rol weggelegd voor de Vereniging van Gepensioneerden. De vereniging heeft het recht om gehoord te worden over het invaren. Het is voor iedereen nieuw en nu nog niet volkomen helder. Het is een proces waar alle betrokkenen in gaan groeien.”

Iets terug doen

Tijdens zijn werkzame periode was Ad onder meer actief in research, de suikerfabriek en bij het Centraal Kantoor en hij was de laatste ruim tien jaar Manager Milieu- en Arbozaken. Sinds 2018 is hij voorzitter van de

“Het liefst zien we dat het bestuur de pensioenen jaarlijks volledig verhoogt”

vereniging. Omdat ik met veel plezier veertig jaar voor Cosun Beet Company heb gewerkt, wilde ik nu ook wel iets terug doen. Dus ik deed het. Hij is vooral begaan met (oud)medewerkers die een laag pensioen hebben. Ad besluit: “Voor hen telt elke procent verhoging van hun pensioen. Daar doe ik het voor.”

Wil je lid worden?

De vereniging is er voor alle pensioengerechtigden van Cosun. Dat zijn mensen die (vervroegd) ouderdomspensioen of nabestaandenpensioen

ontvangen. Je kunt je aanmelden via de website www.gepensioneerdencosun.nl of door contact op te nemen met een van de bestuursleden van de vereniging. Via het pensioenfonds ontvang je als pensioengerechtigde jaarlijks een brief hierover met een aanmeldingsformulier.

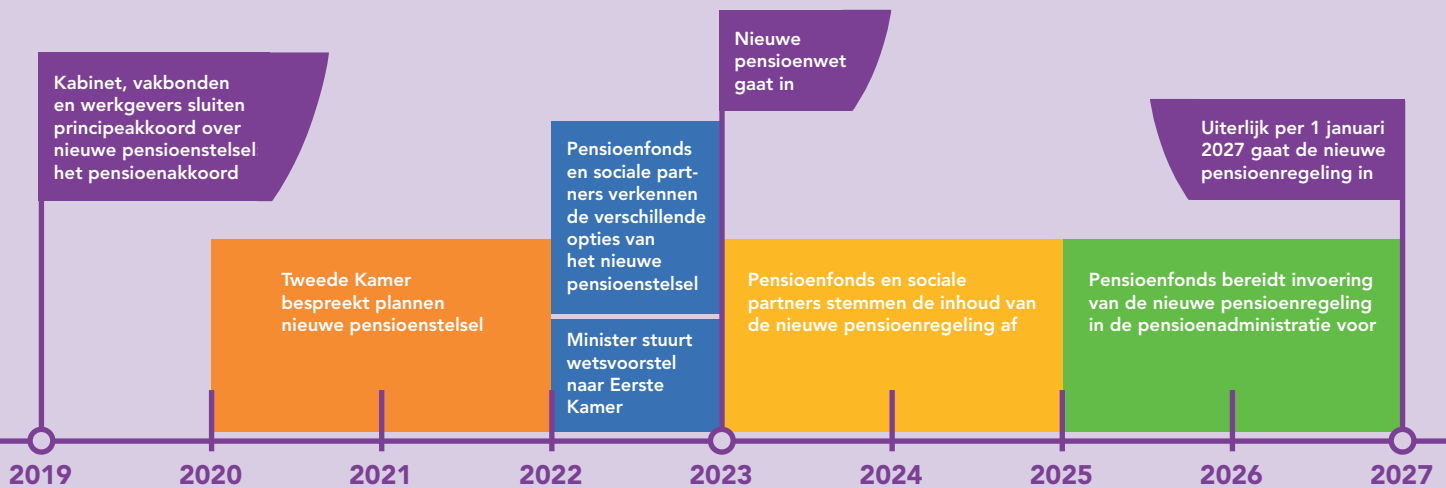
Meer weten over de Vereniging van Gepensioneerden?
Scan de QR-code ►

KORT NIEUWS

Tijdslijn Pensioenakkoord

De belangrijkste mijlpalen op een rij

Nieuws van het Verantwoordingsorgaan

Raymond Dautzenberg

Otto van der Gronden

Raymond Dautzenberg is sinds 1 juli 2021 VO-lid namens de werknemersleden. Raymond begon in 1990 bij Suiker Unie en werkt nu als Key Account Manager bij Cosun Beet Company.

De oproep voor nieuwe leden namens pensioengerechtigden in het VO heeft geen reacties opgeleverd. Wel heeft de Vereniging van Gepensioneerden drie leden

voorgedragen. Verkiezingen waren dus niet nodig. Op 18 januari heeft het bestuur daarom per 1 juli 2022 namens pensioengerechtigden Ad Backx en Marianne van Os-Mulder herbenoemd. Otto van der Gronden start op die datum namens pensioengerechtigden in zijn eerste termijn. Hij werkte onder meer in de suikerfabriek in Vierverlaten.

Nieuw gezicht bij Appel Pensioenuitvoering

Harold Tolboom is voor ons nieuw bij Appel Pensioenuitvoering. Zelf werkt hij er al even. Samen met Herman de Jong beantwoordt hij al jullie pensioenvragen. Grote kans dat je hem een keer aan de lijn krijgt als je Appel belt. Tijd dus voor een kennismaking.

Harold (50 jaar) werkt al sinds 2018 als pensioen-administrateur bij Appel. In zijn vrije tijd voetbalt hij graag en staat hij vaak als vrijwilliger achter de bar van zijn voetbalclub. Ook doet hij regelmatig aan fitness. Harold woont samen met zijn vrouw en twee volwassen kinderen in het midden van het land.

Pensioenberekeningen

Harold kwam na zijn studie economie in Groningen in zijn eerste baan al middenin de pensioenwereld terecht. Hij begon als trainee bij PGGM in Zeist en vertrok na een jaar naar Ernst & Young om daar de pensioen-administratie op te zetten voor de actuariële advies-groep. Via Triple A en pensioenfondsen Arcadis kwam hij uiteindelijk terecht bij Appel Pensioenuitvoering. Harold is dus gepokt en gemazeld als het om het onderwerp pensioenen gaat en verzorgt al jaren pensioenvoorlichting en adviesgesprekken. Wat vindt hij van de pensioenregeling van Cosun? "De werknemers van Cosun hebben een goede regeling met een goede

dekkingsgraad. Mooi ook dat er dit jaar gedeeltelijk geïndexeerd kan worden, dat zie je niet overal meer." Het valt Harold op dat het fonds veel communiceert en dat de deelnemers alle ruimte hebben om pensioen-berekeningen op te vragen. Van die mogelijkheid maken zij volgens hem ook vaak gebruik, hetzij via hun contact bij HR van Cosun, hetzij rechtstreeks.

Wat voor berekeningen worden veel opgevraagd? "Mensen willen vooral graag weten wat het betekent als ze hun pensioen vervroegen en hoe het zit met een hoog/laag pensioen als je nog voor de AOW-leeftijd met pensioen wilt. Ook willen ze graag zien wat ze netto overhouden. Soms maken we per deelnemer dan wel twaalf berekeningen om het gevraagde bruto/netto plaatje in te kunnen vullen."

Ook een vraag over je pensioen? Mail naar pfcosun@appelpensioen.nl of bel 085-2104133.

Drie tips van Harold

- 1) Wil je nog voor je AOW-leeftijd stoppen met werken? Dan is het vrijwel altijd financieel aantrekkelijk om de tussenliggende periode te overbruggen met de hoog/laag pensioen.
- 2) Ga je scheiden en maak je afspraken over de verdeling van je ouderdomspensioen? Geef dit dan binnen twee jaar door aan je pensioenfondsen.
- 3) Zit je nog ruim voor je pensioenleeftijd en ben je benieuwd naar je toekomstige pensioenin-komen? Ga dan eens naar mijnpensioenoverzicht.nl. Hier krijg je een handig totaalplaatje van al je opgebouwde pensioenen.